

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/303/2013
Identifikačné číslo spisu: 1109200469
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1109200469.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa JUDr. W. C., bývajúceho v C., zastúpeného JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Na priekope č. 174/13, proti odporkyni Slovenskej republiky - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o určenie, že odmeňovanie navrhovateľa je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 26 C 4/2009, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2013 sp. zn. 9 Co 327/2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2013 sp. zn. 9 Co 327/2013 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 13. marca 2013 č.k. 26 C 4/2009-88 a vec vracia Okresnému súde Bratislava I na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I uznesením z 13. marca 2013 č.k. 26 C 4/2009-88 zastavil konanie s poukazom na § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) pre nezaplatenie súdneho poplatku. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vyzval navrhovateľa výzvou z 12. decembra 2012 na doplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania vo výške 7 292,50 € podľa položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. (ďalej len „Sadzobník súdnych poplatkov“) v lehote 10 dní od doručenia výzvy (nakoľko navrhovateľ v priebehu konania zaplatil súdny poplatok za návrh vo výške 132 €). Navrhovateľ napriek výzve súdu, súdny poplatok nezaplatil s odôvodnením, že súdny poplatok mu mal byť vyrubený podľa položky 7d písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, nakoľko si neuplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy, ale nároky podľa zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) - ďalej len „zákon č. 365/2004 Z.z.“, pričom použil kombináciu viacerých prostriedkov právnej ochrany. Podľa názoru súdu, hoci navrhovateľ svoj nárok na zaplatenie sumy 245 286 € označil ako primerané zadostučinenie v zmysle zákona č. 365/2004 Z.z., ide o nemajetkovú ujmu, a preto postupoval pri vyrubovaní súdneho poplatku v zmysle položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Keďže navrhovateľ

súdny poplatok v plnej výške nezaplatil, súd konanie zastavil.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. mája 2013 sp. zn. 9 Co 327/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa v danej veci domáha určenia, že odmeňovanie je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, uloženia povinnosti odporkyni upustiť od odmeňovania v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a zaplata sumy 245 286 € podľa zákona č. 365/2004 Z.z. Poukázal na to, že zákon č. 71/1992 Zb. rozlišuje spoplatnenie samostatného určovacieho nároku a určovacieho nároku v spojení s náhradou nemajetkovej ujmy, z čoho je možné vyvodiť, že primerané zadostučinenie chápe ako nárok, ktorý sa neuhrádza v peniazoch, pretože z § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. jasne vyplýva, že primerané zadostučinenie má nemajetkový charakter, pričom sa ale na rozdiel od nemajetkovej ujmy podľa § 9 ods. 3 uvedeného zákona neuhrádza v peniazoch. Ak si navrhovateľ návrhom uplatnil okrem iného i nárok na primerané zadostučinenie v peniazoch, nemôže ísť o nárok vyplývajúci z § 9 ods. 2 zákona č. 364/2005 Z.z. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok z návrhu na začatie konania podľa položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Keďže navrhovateľ súdny poplatok v správnej výške nezaplatil, súd prvého stupňa preto správne konanie zastavil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvého súdu zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že súd prvého stupňa nesprávne zastavil konanie pre nezaplata súdneho poplatku z návrhu na začatie konania. Poukázal na to, že v bode III. žaloby uplatňuje reštitučný nárok, alternatívne satisfakčný nárok vo forme primeraného zadostučinenia v relutárnej podobe podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. Súdny poplatok za návrh, ktorým sa domáha ochrany podľa antidiskriminačného zákona prostriedkami upravenými v § 9 ods. 2 tohto zákona, nemôže byť vypočítaný podľa položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako nesprávne tvrdí okresný súd, pretože navrhovateľ neuplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy. Pre súdny poplatok z návrhu na začatie konania podaného navrhovateľom je ustanovená osobitná sadzba (položka 7d písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov), a preto použitie položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov neprichádza do úvahy. Keďže navrhovateľ zaplatil súdny poplatok podľa príslušnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov, zastavenie konania nemá oporu v príslušnom právnom predpise ani v judikatúre všeobecných súdov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľ napadol dovoláním uznesenie, ktoré nemá znaky uvedené v týchto ustanoveniach. Dovolanie navrhovateľa preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Navrhovateľ namieta, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie súdu, ktorým bolo zastavené konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku napriek tomu, že preto nebol zákonný dôvod (R 50/1997).

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, môže sa tá domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku.

Podľa položky 7d písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov poplatok z návrhu na začatie konania vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného zákona bez návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je 66 €.

Podľa položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov poplatok z návrhu na začatie konania vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného zákona s náhradou nemajetkovej ujmy je 66 € a 3% z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy.

Otázka poplatkovej povinnosti navrhovateľa z návrhu na začatie konania vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania podľa zákona č. 365/2004 Z.z. (antidiskriminačného zákona) bola najvyšším súdom riešená viacerými rozhodnutiami, napr. sp. zn. 4 Cdo 124/2014, 6 Cdo 111/2013, 5 Cdo 24/2014, v ktorých bolo zhodne konštatované, že pri nárokoch podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z., t. j. pri nárokoch bez nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, je súdny poplatok 66 € (položka 7d písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov) a pri nárokoch podľa § 9 ods. 2 a 3 zákona č. 365/2004 Z.z., t. j. vrátane nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, je súdny poplatok 66 € a 3% z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy (položka 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov). Dovolací súd nevzhľadával dôvod na odchylenie sa od prijatých právnych záverov v uvedených rozhodnutiach. Pre posúdenie toho, či predmetom konania sú právne prostriedky ochrany podľa zákona č. 365/2004 Z.z., je rozhodujúci prejav vôle navrhovateľa obsiahnutý v ním podanom návrhu, prípadne v jeho ďalších úkonoch vo veci (IV. ÚS 34/2014).

V prejednávanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že navrhovateľ si po pripustení zmeny žalobného petitu uplatnil nároky podľa zákona č. 365/2004 Z.z. Ide konkrétne o nároky podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. - o určenie, že odmeňovanie navrhovateľa .... je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, o uloženie povinnosti odporkyne upustiť od odmeňovania navrhovateľa v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a o uloženie povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi 245 286 € ako reštitučný nárok (náprava protiprávneho stavu); náhradu majetkovej ujmy si navrhovateľ neuplatňoval. Vznikla mu preto poplatková povinnosť zaplatiť súdny poplatok 66 € podľa položky 7d písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Ak za tohto stavu súd prvého stupňa vyrubil navrhovateľovi za uplatnený nárok súdny poplatok podľa položky 7d písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, nesprávne posúdil poplatkovú povinnosť navrhovateľa a nesprávne pre nezaplatenie súdneho poplatku rozhodol o zastavení konania. Tým, že odvolací súd nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, bola navrhovateľovi odňatá možnosť

konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na uvedené dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu, ako aj rovnakou vadou postihnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.